ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1950

Vyhlásené: 9. 6. 1950 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

63.

Zákon

zo dňa 17. mája 1950

o úprave hospodárenia s tabakom, soľou a liehom a o zrušení štátnych finančných monopolov

Národné shromaždenie Československej republiky usnieslo sa na tomto zákone:

Diel I.
Hospodárenie s tabakom.

§ 1.

(1) Minister výživy zriadi po dohode s ministrom financií národný podnik z majetkových podstát štátneho podniku Československý tabakový monopol s výnimkou tých, ktoré sú uvedené v odseku 2.

(2) Minister výživy vyjme po dohode s ministrom financií z majetkových podstát štátneho podniku Československý tabakový monopol na návrh ministra vnútorného obchodu časti, ktoré slúžia na prevádzanie obchodnej činnosti. Minister vnútorného obchodu začlení tieto časti do niektorého podniku, na ktorý sa vzťahuje jeho pôsobnosť.

(3) Minister financií určí po dohode s ministrami výživy a vnútorného obchodu, ktoré zo záväzkov vzniknutých z doterajšej činnosti Československého tabakového monopolu prevezme národný podnik a ktoré podnik, do ktorého boli začlenené časti majetkových podstát podľa odseku 2.

§ 2.

(1) Národnému podniku, zriadenému podľa § 1 ods. 1, prislúcha výhradné oprávnenie:

a) na pestovanie tabaku a tabakového semena a

b) na spracovanie tabaku, jeho náhradkov a na výrobu tabakového tovaru.

(2) Národný podnik, zriadený podľa § 1 ods. 1, môže poveriť pestovaním tabaku a tabakového semena iné osoby podľa pestovateľského poriadku, ktorý vydá.

Diel II.
Hospodárenie so soľou.

§ 3.

Minister výživy zriadi po dohode s ministrom financií zo štátneho majetku spravovaného Štátnymi solivarmi v Prešove, z majetkovej podstaty Soľných mlynov, spoločnosti s obmedzeným

ručením v Olomouci, a zo štátneho majetku spravovaného doterajšími obchodnými správami Soľného monopolu v Prahe a v Bratislave národný podnik pre hospodárenie so soľou.

§ 4.

(1) Dňom zrušenia predpisov o soľnom monopole (§ 11) zanikajú bez likvidácie Soľné mlyny, spoločnosť s obmedzeným ručením v Olomouci, a všetky jej práva a záväzky prechádzajú na štát. Súdy a orgány verejnej správy vykonajú na návrh Ministerstva výživy potrebné zápisy vo verejných knihách s odvolaním sa na tento zákon.

(2) Za prevzatý majetok Soľných mlynov prislúcha spoločníkom náhrada najviac do menovitej hodnoty ich kmeňových vkladov. O náhrade, spôsobe platenia a o čase sročnosti rozhodne Ministerstvo výživy po dohode s Ministerstvom financií.

§ 5.

(1) Národnému podniku pre hospodárenie so soľou prislúcha výhradné oprávnenie:

a) na získavanie solianky,

b) na výrobu, spracovanie, úpravu, zušľachťovanie a balenie soli vo výrobe.

(2) Minister výživy môže udeliť oprávnenie na výrobu, úpravu a zušľachťovanie soli iným národným podnikom.

Diel III.
Hospodárenie s liehom.

§ 6.

(1) Minister výživy upraví hospodárenie s liehom, najmä prijímanie a odbavovanie liehu a sústredenie v odbore plánovania výroby a odbytu liehu. Opatrenia všeobecnej povahy vyhlási Ministerstvo výživy v príslušnom úradnom liste.

(2) Majetok spravovaný dosiaľ Československým liehovým monopolom sa použije spôsobom, ktorý určí minister financií po dohode s ministrom výživy.

§ 7.

Minister výživy vydá na zaistenie všeobecnej dane z liehu a výrobkov z liehu vyhláškou v príslušnom úradnom liste predpisy o kontrole výroby a obehu liehu.

Diel IV.
Spoločné ustanovenia.

§ 8.

(1) Pre národné podniky, ktoré budú zriadené podľa § 1 ods. 1 a § 3, platia, ak nie je v tomto zákone ustanovené inak, predpisy upravujúce právne pomery národných podnikov, zriadených podľa dekrétu prezidenta republiky č. 101/1945 Sb., o znárodnení niektorých podnikov potravinárskeho priemyslu, v znení predpisov ho meniacich a doplňujúcich.

(2) Národné podniky môžu vykonávať a obstarávať samostatne všetky práce a pomocné úkony, ktoré súvisia s predmetom ich podnikania alebo slúžia na udržovanie ich zariadení, i keby bolo inak na ne treba živnostenské oprávnenie.

§ 9.

(1) Zamestnanci Československého tabakového monopolu prechádzajú do služieb národného podniku, zriadeného podľa § 1 ods. 1, alebo do podniku, do ktorého budú začlenené časti majetkových podstát podľa § 1 ods. 2. Zamestnanci podnikov a zariadení, z ktorých sa zriadi národný podnik pre hospodárenie so soľou (§ 3), prechádzajú do služieb tohto národného podniku. Zamestnanci Československého liehového monopolu prechádzajú do služieb podniku, ktorý bude poverený úlohami liehového hospodárstva (§ 6). Zamestnanci uvedení v predchádzajúcich vetách sa stávajú zamestnancami v súkromnoprávnom pracovnom pomere.

(2) Národné podniky, ktoré budú zriadené podľa §§ 1 a 3, upravia pracovné a mzdové pomery svojich zamestnancov pracovnými a mzdovými poriadkami, ktoré podliehajú schváleniu Ministerstva práce a sociálnej starostlivosti. Dokiaľ tieto poriadky nenadobudnú účinnosť, platia pre pracovné (služobné) a mzdové (platové) pomery zamestnancov národných podnikov doterajšie predpisy s tou zmenou, že príslušnosť na opatrenia o jednotlivých zamestnancoch prechádza výlučne na orgány národných podnikov. Na zamestnancov Československého tabakového monopolu, ktorí prejdú do podniku uvedeného v § 1 ods. 2, a na zamestnancov Československého liehového monopolu, ktorí prejdú do podniku, ktorý bude poverený úlohami liehového hospodárstva (§ 6), sa vzťahujú pracovné a mzdové predpisy, platné pre zamestnancov týchto podnikov.

(3) Pokiaľ zamestnanci podnikov a iných zariadení boli dosiaľ v pragmatikálnom alebo regulovanom služobnom pomere, upraví vláda nariadením nanovo ich penzijné a úrazové zabezpečenie; kým sa tak stane, postupuje sa podľa doterajších predpisov.

(4) Úrazové zaopatrenie osôb, ktoré ako smluvní zamestnanci Československého tabakového monopolu utrpely pri prevádzaní tohto podniku úraz pred 1. októbrom 1948, a pozostalých po nich, zostáva nedotknuté.

(5) Veci pracovných (služobných) a mzdových (platových) pomerov a iné osobné veci zamestnancov národných podnikov (§ 1 ods. 1 a § 3), pochádzajúce z doby pred dňom zriadenia národných podnikov a v ten deň nevybavené, vybavujú podľa doterajších predpisov namiesto orgánov do tej doby príslušných výlučne orgány národných podnikov. Taktiež nevybavené veci pracovných (služobných) a mzdových (platových) pomerov a iné osobné veci zamestnancov, ktorí prejdú do podniku, uvedeného v § 1 ods. 2 alebo do podniku povereného úlohami liehového hospodárstva (§ 6), vybavujú podľa doterajších predpisov namiesto orgánov do tej doby príslušných výlučne orgány týchto podnikov. Proti opatreniam vydaným podľa predchádzajúcich viet vo veciach verejnoprávnych nárokov sa môže zamestnanec odvolať do 15 dní od doručenia vybavenia na vecne príslušné ministerstvo. Ustanovenie o výlučnej príslušnosti orgánov národných podnikov alebo podnikov uvedených v druhej vete neplatí, ak nemožno podľa doterajších predpisov vybaviť vec bez súčinnosti niektorého ústredného úradu, vlády alebo prezidenta republiky.

(6) Minister financií, vecne príslušný minister a predseda Najvyššieho účtovného kontrolného úradu určí, akým podielom a spôsobom uhradí štát, národné podniky, podnik uvedený v § 1 ods. 2 a podnik, ktorý bude poverený úlohami liehového hospodárstva (§ 6), náklady na úhradu dávok penzijného zaopatrenia, včítane platov povolených podľa voľnej úvahy, a na úhradu dávok úrazového zaopatrenia zamestnancov týchto podnikov a pozostalých po nich, ako i bývalých zamestnancov v československom tabakovom monopole, československom liehovom monopole, štátnych solivaroch v Prešove a v obchodných správach Soľného monopolu v Prahe a v Bratislave a pozostalých po týchto zamestnancoch.

§ 10.

(1) Kto poruší ustanovenia tohto zákona alebo predpisov podľa neho vydaných, s výnimkou priestupkov uvedených v odseku 2, potresce sa, ak nejde o čin súdne trestný, okresným národným výborom pre správny priestupok pokutou do 500.000 Kčs a trestom na slobode do šesť mesiacov alebo niektorým z týchto trestov; pre prípad nevymožiteľnosti pokuty uloží sa náhradný trest na slobode podľa miery zavinenia do šesť mesiacov. Ak sa uložia oba tresty zároveň, nesmie trest na slobode spolu s náhradným trestom za nevymožiteľnú pokutu robiť viac než šesť mesiacov.

(2) Priestupky proti predpisom vydaným podľa § 7 budú stíhané a trestané podľa zákona č. 283/1948 Sb., o všeobecnej dani, v znení zákona č. 263/1949 Sb.

Diel V.

Zrušenie štátnych finančných monopolov a zavedenie všeobecnej dane.

§ 11.

(1) S výhradou ustanovení odseku 3 sa zrušujú predpisy o štátnych finančných monopoloch a to tabakovom, soľnom, liehovom, výbušných látok a umelých sladidiel, ako i ostatné predpisy odporujúce tomuto zákonu.

(2) Zrušujú sa najmä:

a) colný a monopolný poriadok,

b) ustanovenie § 4 všeobecného banského zákona,

c) zák.čl. XI/1868, o soľnom dôchodku, a všetky predpisy o soľnom monopole platné dosiaľ na Slovensku,

d) zák.čl. XIV/1868, o tabakovom dôchodku, a všetky predpisy o tabakovom monopole platné dosiaľ na Slovensku,

e) zákon č. 95/1888 r.z., o cle z pálených liehovín, o dani z pálenky a z výroby lisovaného droždia, ktorá je spojená s pálením pálenky,

f) časť II nariadenia č. 120/1899 r.z., o zmene zákona o dani z liehu,

g) zák.čl. XX/1899, o dani z liehu,

h) zákon č. 414/1919 Sb., ktorým sa zavádza monopol výbušných látok,

ch) zákon č. 643/1919 Sb., ktorým sa rušia alebo menia niektoré ustanovenia zákona o dani z liehu,

i) zákon č. 74/1920 Sb., ktorým sa mení licenčný poplatok z dovezeného tabaku a tabakových tovarov,

j) zákon č. 326/1921 Sb., ktorým sa menia niektoré ustanovenia zákonov o soľnom monopole,

k) ustanovenie § 1 vládneho nariadenia č. 206/1924 Sb., ktorým sa vykonáva zákon o úpravách hospodárenia v štátnych závodoch, ústavoch a zariadeniach, ktoré prevahou nemajú plniť úlohy správne, pokiaľ sa za podnik spravovaný podľa zásad obchodného hospodárenia vyhlasuje „Tabaková režia“,

l) ustanovenia § 87 ods. 1 č. 24 colného zákona č. 114/1927 Sb. a § 171 a časť I prílohy A vládneho nariadenia č. 168/1927 Sb., ktorým sa vykonáva colný zákon,

m) zákon č. 86/1932 Sb., ktorým sa menia niektoré ustanovenia o dani z liehu a upravuje hospodárenie s liehom,

n) zákon č. 270/1937 Sb., ktorým sa upravuje štátny monopol umelých sladidiel,

o) ustanovenia §§ 92 až 104 zákona č. 30/1946 Sb., o novej úprave československého práva v odbore nepriamych daní a štátnych finančných monopolov,

p) ustanovenie § 1 zákona č. 118/1948 Sb., o organizácii veľkoobchodnej činnosti a o znárodnení veľkoobchodných podnikov, pokiaľ z dosahu zákona vylučuje obchodnú činnosť prevádzanú štátnymi finančnými monopolmi,

r) ustanovenie § 2 ods. 3 zákona č. 279/1948 Sb., o Veľkodistribučnom podniku v potravinárskom obchode.

(3) Nedotknuté zostávajú

a) ustanovenia bezpečnostných predpisov týkajúcich sa výbušných látok,

b) časť I č. 1 ods. 10 písm. b) prílohy A vládneho nariadenia č. 168/1927 Sb.,

c) § 2 ods. 1 č. 10 vládneho nariadenia č. 36/1949 Sb., o finančných referátoch okresných národných výborov, pokiaľ ide o výbušné látky.

§ 12.

(1) Tabak a tabakové výrobky, soľ, lieh, výbušné látky a umelé sladidlá podliehajú odo dňa zrušenia predpisov uvedených v § 11 všeobecnej dani podľa zákona č. 283/1948 Sb., o všeobecnej dani, v znení zákona č. 263/1949 Sb.

(2) Minister financií môže nariadením ustanoviť, aby náhradná dávka za monopolnú daň z liehu, vyberaná podľa § 108 ods. 2 colného zákona a podľa § 219 vládneho nariadenia č. 168/1927 Sb., v znení vládneho nariadenia č. 105/1949 Sb., bola odo dňa zrušenia monopolných predpisov týkajúcich sa liehu vyberaná ako náhradná dávka za všeobecnú daň z liehu.

DIEL VI.
Záverečné ustanovenia.

§ 13.

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia s výnimkou ustanovení § 11 ods. 1 a 2, pri ktorých určí minister financií nariadením, kedy a v akom rozsahu nadobúdajú účinnosť; vykonajú ho ministri výživy, vnútorného obchodu a financií po dohode so zúčastnenými členmi vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Kabeš v. r.

Krajčír v. r.

Ing. Jankovcová v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky, správca obsahu a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je
Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava,
tel.: 02 888 91 137, fax: 02/52442853, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.